

Kwalifikacje zawodowe

✂ Eksploatacja złóż podziemnych.

1 Główne zadania i wykonywane czynności

Górnik eksploatacji podziemnej wykonuje zasadnicze prace w przodkach eksploatacyjnych oraz przygotowawczych oraz montuje, demontuje i utrzymuje w sprawności wszelkiego typu uzbrojenia i wyposażenia wyrobisk dołowych w celu zapewnienia ciągłości ruchu dołu kopalni.

- Kontroluje bezpieczeństwo w przodku przed przystąpieniem zespołu do pracy i w trakcie pracy.
- Wykonuje obrywkę luźnych brył skalnych ze stropu i ociosów.
- Wierci otwory strzałowe.
- Wykonuje kompleksowe operacje związane z załadowywaniem materiałów wybuchowych do otworów, ich łączeniem w serie i odpalaniem, zgodnie z metryką strzałową zatwierdzoną przez kierownika robót górniczych.
- Sprawdza kompletność odstrzału, usuwa ewentualne niewypały.
- Ładuje urobek, rozdrabnia wielkie bryły.
- Uzupełnia i wymienia obudowę w wyrobiskach kopalnianych w celu ich zabezpieczenia przed opadem mas i brył skalnych ze stropu i ociosów.
- Montuje, demontuje i naprawia torowiska przewozu głównego i oddziałowego.
- Przygotowuje materiały do robót zbrojeniowych w szybach i szybikach, na trasach przewozu głównego oraz na drogach dostawy urobku i dostawy materiałów.
- Realizuje planowe wywoływanie zawątku skał stropowych w celu eliminowania zbędnych pustek w górotworze.
- Obsługuje urządzenia stosowane do wentylacji i klimatyzacji podziemnych wyrobisk.
- Bierze udział w akcjach ratowniczych i przeciwpożarowych w kopalniach oraz pełni dyżury w stacjach ratownictwa górniczego.

2 Kompetencje i kwalifikacje

- Pracę w zawodzie górnika eksploatacji podziemnej może wykonywać osoba legitymująca się dyplomem potwierdzającym kwalifikacje zawodowe uzyskany w wyniku kształcenia w zasadniczej szkole zawodowej lub w ramach kursu zawodowego. Wymagany jest również staż w oddziale górniczym. Część wykonywanych czynności wymaga dodatkowych uprawnień (np. górnik strażowy, górnik – operator ładowarki). W dalszym procesie kształcenia można uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikacje w zawodzie technik górnictwa podziemnego, uzupełniając wykształcenie ogólne do poziomu średniego.
- Wykonywanie zawodu górnika eksploatacji podziemnej wymaga dobrego stanu zdrowia, sprawności psychofizycznej, spostrzegawczości, refleksu, skrupulatności, zdolności przewidywania i odporności na stres. Niezbędna jest umiejętność pracy w zespole. Przeciwwskazaniami do wykonywania pracy w tym zawodzie są: wady wzroku i słuchu, choroby serca i płuc, choroby reumatyczne, przewlekłe choroby skóry, ograniczona sprawność rąk i nóg, epilepsja, zaburzenia równowagi. Górnik eksploatacji podziemnej powinien cechować się dokładnością i odpowiedzialnością.
- Górnik eksploatacji podziemnej powinien mieć wiedzę o budowie i właściwościach skał oraz technologii wydobywania kopaliny.
- Aby wykonywać zawód górnika eksploatacji podziemnej, należy umieć wykonywać roboty związane z drążeniem i likwidacją podziemnych wyrobisk górniczych, roboty związane z wydobywaniem złóż oraz z wentylacją i klimatyzacją podziemnych wyrobisk górniczych. Niezbędne jest także doświadczenie w posługiwaniu się różnego typu wielokrążkami, windami BKS, windami rabunkowymi, lewarami, zestawem narzędzi ślusarskich, pazurem, siekierą, piłą, kilofem, łopatą itp. Na tym stanowisku może być przydatne prawo jazdy kategorii B.

3 Środowisko i charakter pracy

Miejscem pracy górnika eksploatacji podziemnej są podziemne wyrobiska w zakładzie górniczym. Panują w nich specyficzne warunki: sztuczne oświetlenie, wymuszona wentylacja, wysoka wilgotność i temperatura, wyższe ciśnienie powietrza (ze względu na głębokość), zapylenie, czasem obniżone stężenie tlenu i obecność niebezpiecznych gazów. W kopalniach podziemnych często występuje zagrożenie tąpniętami, zawałami górotworu, wyrzutami gazów i skał. Wielkim zagrożeniem są pożary kopalniane i wybuchy, często wywoływane przez metan. Osobny problem stanowi hałas oraz ruch maszyn i urządzeń górniczych w ograniczonej przestrzeni. Górnik eksploatacji podziemnej pracuje w systemie trzy- lub czterozmianowym, przebywając pod ziemią ok. 6 godzin. Wykonuje prace wymagające dużej wytrzymałości fizycznej, odporności psychicznej związanej z częstymi awariami i zagrożeniami. Pracuje w zespole, pod nadzorem przełożonego, musi umieć korzystać z różnych środków łączności oraz udzielać pomocy przedmedycznej.